Total No. of Questions : 6]

[Total No. of Printed Pages : 2

Code No. : MN-40

स्नातकपरीक्षाः—२०१२

बि.ए. – विद्वन्मध्यमा - प्रथमवर्षः

शास्त्रम्—वेदः

भागः - १ पत्रिका - २

विषयः -चम्पूरामायणम्—१

दिनाङ्कः - 12-03-2012]

[गरिष्ठाङ्काः - १००

समयः- 10.00 A.M. to 1.00 P.M.]

[Max. Marks : 100

I. अधोनिर्दिष्टेषु चत्वारः प्रश्नाः समाधेयाः । 4x7= 28

१. चम्पूरामायणस्य ग्रन्थकर्तुः देशकालादिकं विवृणुत ।

२. वाल्मीकिः कथम् आदिकविः सञ्जातः ? स्पष्टयत ।

३. बालकाण्डस्य सारांशं यथामति लिखत ।

४. गङ्गावतरणमधिकृत्य प्रबन्धमेकं रचयत ।

५. अहल्याशापवृत्तान्तं निरूपयत ।

II. एतेषु पद्यचतुष्टयं व्याख्यात । 4x6= 24

१. लक्ष्मीं तनोतु नितरामितरानपेक्षमङ्घ्रिद्वयं निगमशाखिशिखाप्रवालम् ।
हैरम्बमम्बुरुहडम्बरचौर्यनिघ्नं विघ्नाद्रिभेदनशतधारधुरन्धरं नः ।।

२. नारायणाय नलिनायतलोचनाय नामावशेषितमहाबलिवैभवाय ।
नानाचराचरविधायकजन्मदेशनाभीपुटाय पुरुषाय नमः परस्मै ।।

३. मन्दमन्दमपयङ्गलित्रया गाधताविषयनाभिगह्वरा ।
कोसलेन्द्रदुहितुः शनैरभून्मध्ययष्टिरपि दृष्टिगोचरा ।।

४. बलेन तपसां लब्धे बलेत्यतिबलेति च ।
विद्येते मयि काकुत्स्थ विद्येते वितरामि ते ।।

५. दुःखे सुखे च रज एव बभूव हेतुस्तादृग्विधे महति गौतमधर्मपत्न्या ।
यस्माद्गुणेन रजसा विकृतिं गता सा रामस्य पादरजसा प्रकृतिं प्रपेदे ।।

–अनुवर्तते

III. एषु ससन्दर्भं पश्वानां भावार्थं स्फुटीकुरुत । 5x6= 25

१. यत्क्रौञ्चमिथुनादेकमवधीः काममोहितम् ।

२. लोकानन्दमुकुन्दस्य चत्वार इव बाहवः ।

३. कापिले ज्वलने वीरा लेभिरे शलभोपमाम् ।

४. भगीरथः पुरं प्राप परिपूर्णमनोरथः ।

५. वनमेतद्गते रामे शापमुक्ता भविष्यसि ।

६. पावकः प्रतिजग्राह दैवतैरनुनाथितः ।

IV. एषु पश्वानां विग्रहवाक्यं लिखत । 5x1= 5

१. शमधनः ।   २. सौमित्रिः ।   ३. उपकण्ठम् ।   ४. परमेश्वरः ।

५. दाशरथिः ।   ६. दयानिधिः ।   ७. दशमुखः ।

V. एषु षण्णां लकारपुरुषवचनानि निर्दिशथ । 6x1= 6

१. भवति ।   २. पठिष्यति ।   ३. लेभिरे ।   ४. अभवत् ।

५. तनोतु ।   ६. ददर्श ।   ७. बभूव   ८. अवाप ।

VI. एषु षण्णां तत्तद्विभक्तिरूपाणि लिखत 6x1= 6

१. रामेण ।   २. कौसल्यायै ।   ३. पितरि ।   ४. दाशरथेः ।

५. सीताम् ।   ६. नारायणाय ।   ७. हविषं ।   ८. धन्वी ।

VII. एषु षण्णां पर्यायनामानि लिखत 6x1= 6

१.विभावरी ।   २. पुष्पधनुः ।   ३. अरिः ।   ४. निशाचरः ।

५. विकर्तनः ।   ६. शिलीमुखः ।   ७. सप्तार्चिः ।   ८. शरः ।

—o—